

Що не кажи, а конгрес – це все ж таки рівень!

Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентіві України періодично влаштовує потужні заходи із інформування та комунікації представників різних гілок влади із чиновниками, депутатами та навіть активістами місцевого самоврядування.

Цього разу, 5 вересня 2025 року, засідання конгресу проходило на Закарпатті. Серед учасників засідання була й делегація із Житомирщини на чолі із головою Житомирської ОВА Віталієм Бунечко. У складі делегації перебував і виконуючий обов'язки Романівського селищного голови **Юрій Чумаченко**.

За його словами, це був дуже представницький і напружений динамічний захід, який вмістив у себе зустрічі, виступи, дискусії, привітання, презентації і т. п.

– Насамперед вразила сама програма форуму у Закарпатті, яка була напруженою і насиченою низкою цікавих, навіть історично знакових за-

ходів, – зауважив **Юрій Чумаченко**. – Наприклад, присутність на засіданні конгресу Президента Європейської Ради Антоніу Кошти, який, як виявилось, у минулому був мером португальської столиці Лісабона, неабияк додала значимості події. Тут же додали, де проходило засідання Конгресу місцевих та регіональних влад, прибула міністерка закордонних справ зі Швеції. Звісно, ми не були присутніми під час зустрічі Президента України Володимира Зеленського із прем'єр-міністром Словаччини Робертом Фіцо, але сам факт її проведення десь поруч і одночасно із роботою нашого форуму неабияк додавав значимості події. Серед подій, які у той же день відбувалися в Ужгороді, слід відзначити урочисте відкриття ділянки колії між Ужгородом та прикордонною станцією Чоп, яка відтепер має євростандарт, а це означає, що вже зараз із Ужгорода можна вирушати поїздом Укрзалізниці до Кошице, Братіслави, Відня чи Будапешта. Зручність і швидкість такої подорожі, по суті, ще одним нестільки вікном, а вже навіть потужним залізничним коридором у Європу. Хоча

ця подія не зовсім безпосереднім чином стосувалася роботи конгресу, але враження на його учасників мала неабияке.

– **Стосовно виступів під час конгресу що ви можете сказати?**

– Тут ціла мозаїка з почутого, побаченого як під час виступів спікерів заходу, так і під час безпосереднього спілкування із учасниками конгресу, які прибули до Ужгорода з усіх куточків України. Щось виділити і поставити на перше місце мені важко, бо ледь не кожна цифра і фактично кожна теза виступу чи то Президента України Володимира Зеленського, чи то нещодавно призна-

У складі «Батальйону гідних» Павло Трубий – на правому фланзі! Навіки!

с. 4

Подорожчання неминуче? Коли українцям чекати зростання тарифів на ЖКГ

с. 2

На два фронти боротися – таки складувато!

с. 5

ченої прем'єрки уряду України Юлії Свириденко або ж міністра фінансів Сергія Марченка, віцепрем'єра Олексія Кулеби вимагає уваги чи окремого коментаря. Окремо можна було б відзначити виступ голови Офісу Президента України А. Б. Єрмака, який дав вичерпну характеристику тим процесам, які відбуваються на ниві міжнародного життя і на так

званому дипломатичному фронті. Зокрема Андрій Єрмак детальніше, ніж хтось інший, розповів про нещодавню зустріч європейських лідерів у Парижі. Зауважив про подвиги у плані підтримки України, у процесі становлення заходів безпеки та їхніх гарантій під час мирного врегулювання російсько-української війни.

Продовження на стор. 2

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

Підтримай свободу слова!

ПЕРЕДПЛАТИТИ

на 1 місяць - 30,00 грн,
на 3 місяці - 90,00 грн,
на 6 місяців - 180,00 грн

У найближчому поштовому відділенні!

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

Що не кажи, а конгрес – це все ж таки рівень!

Початок на стор. 1

В онлайн-режимі до делегатів конгресу звернувся спікер Верховної Ради України Руслан Стефанчук, який перебував на той час у Канаді, де брав участь у роботі голів парламентів країн великої сімки. Як на мій погляд, дуже змістовним був виступ заступниці голови Офісу Президента України Ірини Верещук. Вона зокрема зосередила увагу присутньої аудиторії на роботі із ветеранами війни і особливостях та наголосах у роботі із тими військовослужбовцями, які повернулися із полону. Тут, в Україні, вибудована ціла система заходів та процедур, однак ця робота поки що слабо синхронізована між центральним та місцевими рівнями. Бо одна справа – ситуація на рівні міністерств та урядових структур, а дещо інший вигляд має ставлення до ветеранів вже на рівні області та особливо у громадах. Наприклад, громади із потужними бюджетами, які мають на своїх територіях великих і потужних платників податків, спроможні вирішувати низку додаткових заходів з підтримки ветеранів, інвалідів, тих же колишніх полонених тощо. Якщо ж громада

має скромні економічні показники, то відповідним чином будь-яка соціальна підтримка ветеранів з боку саме місцевої влади стає ілюзорною, неможливою або ж суто символічною. У ставленні до ветеранів війни, які разом, пліч-о-пліч захищали Україну у траншеї чи йшли на штурм ворожих ліній, це не може вважатися справедливим чи хоча б нормальним.

– Якщо взяти до уваги бюджетну тему 2026-го року, а також особливостей проходження опалювального сезону 2025/2026 років, то й тут були певні новини?

– Стосовно Держбюджету-2026, то обриси його проекту з'являться за тиждень чи максимум за декаду. Але нам, учасникам конгресу, кількаразово наголошували, що найперша увага у бюджеті наступного року буде приділена питанням безпеки та оборони. Стосовно податкових особливостей 2026 року слід відзначити те, що частка головного податку ПДФО, який найбільше впливає на формування місцевих бюджетів територіальних громад, перерозподіляється у бік збільшення надходжень до головного бюджету держави. Збільшення у бік пере-

розподілу на користь Держбюджету незначне (всього 2%), але для Романівської громади це означатиме втрату щонайменше 3-4 мільйонів гривень. Відповідно ми маємо краще працювати, аби збільшити податкові надходження у кошик саме нашої громади.

– Про резерви, можливості покращення і розвитку місцевих громад під час конгресу також говорилось?

– Так і неодноразово. Наприклад, у виступі спікера нашого парламенту згадувалися законодавчі врегулювання стосовно можливостей покращення співпраці на міжмуніципальному рівні. Тобто співпраця між громадами має стати чинником розвитку і додаткових надходжень до їхніх бюджетів. Поки що із цим в Україні відчувається, як мінімум, затримка. Ще одна причина нашого тупцювання на місці – неготовність до співпраці із міжнародними структурами. Вони, як виявляється, готові вже сьогодні чи, як мінімум, вже завтра прибувати до нас і предметно говорити про втілення у життя певних проектів. На жаль, поки що із такими проектами, із можливостями облаштування, напри-

клад, індустріальних парків у нас негусто. Адже в області поки що дієвими і плідно працюючими є не більше 3-4-х індустріальних парків. А громад у Житомирській області аж 66. Стосовно облаштування індустріального парку на території Романівської селищної ради, то це також поки що із області далеких перспектив. Але розвиватися треба, і додавати у сфері збільшення податкових надходжень ми просто змушені якраз у наступному році.

– Загалом робота конгресу в Ужгороді вам сподобалася?

– Так, враження потужні і незабутні. Дуже сподобався

конструктив, абсолютно ділова атмосфера, можливість отримати інформацію на будь-який смак. Окремі враження від мистецтва модератції заступника голови Офісу Президента України Віктора Микити, який чудово володів аудиторією і від цього засідання конгресу мало досконало бездоганний вигляд. Втім, багато чого, що вдалося почути, занотувати, над чим ми спілкувалися вже у кулуарах заходу, потребує додаткового осмислення. Але враження гарні, оптимізму, що не кажи, додалося, але все залежатиме від того, як ми спрацюємо.

Подорожчання неминуче? Коли українцям чекати зростання тарифів на ЖКГ

Підвищення цін на житлово-комунальні послуги в Україні дедалі частіше згадується у заявах представників влади.

Про необхідність перегляду тарифної політики говорять як у Національному банку, так і в уряді. Що саме може змінитися та коли – з'ясовував Центр громадського моніторингу та контролю.

Низькі тарифи – не вигідні державі?

Зростання тарифів на ЖКГ та цін на електроенергію є неминучим кроком для стабілізації економіки. Про це заявив перший заступник голови НБУ Сергій Ніколайчук, в інтерв'ю «Інтерфакс-Україна». За його словами, різкі цінові стрибки, зокрема комунальних тарифів, створюють додаткові ризики для економіки. «Якщо кілька років якісь тарифи не змінюються, а потім вони піднімаються в рази, то це не та ситуація, яка дозволяє нам належним чином управляти інфляційними процесами», – пояснив він.

На думку представника Нацбанку, субсидіювання цін на комунальні послуги є дорогим для держави. «Тому рано чи пізно це все одно треба буде вирівнювати», – певен Ніколайчук. Натомість, на його думку, більш передбачувана тарифна політика допоможе державі краще планувати витрати. До слова, НБУ у своїх інфляційних звітах постійно рекомендує не відкладати занадто далеко повернення ринкових цін для населення на житлово-комунальні послуги.

Ціна на електрику може зрости

Тим часом в уряді прогнозують подальше підвищення вартості електроенергії для населення. Відповідно до прогнозу Міністерства економіки на 2026-2028 роки

ціни на електроенергію для побутових споживачів (з грудня по грудень відповідних років) щорічно зростатимуть на 15% (плюс-мінус 5%). Як повідомило видання «Економічна правда», про таке йшлося в листі Мінекономіки №3011-02/30287-03 з уточненими сценарними умовами функціонування економіки на 2026-2028 роки.

У липні цього року в листі про наміри до керівництва МВФ українська влада вже заявляла про плани додатково підвищити тарифи на житлово-комунальні послуги. Однак з уточненням, що це відбудеться лише після закінчення війни. «Потенційні заходи реформ, щойно дозволять умови, включають додаткове поступове підвищення тарифів після війни», – йдеться в документі.

Від березня 2022 року в Україні діє мораторій на зміну тарифів на газ, гарячу воду та опалення. Водночас мораторій не поширюється на вартість електроенергії. Вже під час повномасштабного вторгнення тариф на світло для побутових споживачів збільшився з 2,64 грн/кВт-год до 4,32 грн/кВт-год. Така ціна мала діяти до 30 квітня 2025 року, проте зміни у вартості електроенергії для населення відтермінували до осені. «Уряд продовжує дію ПСО (положення про покладання спеціальних обов'язків) на електроенергію до кінця жовтня 2025 року. Це означає, що громадяни й надалі будуть оплачувати електрику за незмінним тарифом – 4,32 грн за кВт-год», – заявив у квітні цього року тодішній прем'єр-міністр Денис Шмигаль.

Чи виправдане підвищення?

Експерти також не відкидають варіанти, що протягом 2025 року тарифи на світло можуть зрости. «Реальна собівартість електроенергії становить близько 6,5-7 грн, і саме до цієї позначки країна поступово наблизитиметься. За нинішньої ціни в 4,32 грн щорічне зростання на 20% призведе до того, що за кілька років тариф дійде щонайменше до 7 грн», – пояснює голова Співки споживачів комунальних послуг України Олег Попенко.

На його думку, підвищення, ймовірно, торкнеться не лише електроенергії, а й газу, опалення та води. «Головна проблема полягає у вкрай низькій платоспроможності населення. Навіть за відносно «помірного» зростання тарифів у людей просто не буде можливості оплачувати рахунки», – певен Попенко. Крім того, за словами експерта, економічної необхідності підвищувати тарифи на газ і електроенергію немає. Адже поточний тариф повністю покриває витрати Енергоатому та облenerго.

Директор Центру досліджень енергетики Олександр Харченко також поділяє думку, що зміна тарифів нині є недоцільною. «Регуляторно і політично ситуація жахлива. Стомільярні борги на ринку, невідплата, проблеми з фінансами додаються до збитків, яких завдають росіяни. Але вирішення цієї ситуації вимагає великої системної реформи ринку електроенергії, а не підвищення тарифів для населення. Не розумію сенсу порушувати питання саме про зростання тарифів», – сказав Харченко.

Борг українців за оплату ЖКГ, про який згадає Харченко, за даними Держстату уже сягнув 106,6 млрд грн. Найбільше заборгували за тепло та гарячу воду – 35,2 млрд грн, за газ українці не доплатили 32,3 млрд грн, за електроенергію – 17,1 млрд грн, за холодну воду – 10,2 млрд грн; за управління багатоквартирним будинком – 8,8 млрд грн, за вивіз сміття – 3,1 млрд грн.

Навіть пишний парад правди не стирає

Віктор Першко

Черговий ювілей від часу завершення Другої світової війни відзначено дещо несподівано, а якщо відверто, то сенсаційно алогічно, з метою утвердження і прославлення апологетики сили, нахабства, віроломства та підступності.

Йдеться про так званий військовий парад у Пекіні, приурочений 80-й річниці із часу завершення Другої світової війни.

Вийшло так, що 2 вересня 2025 року стало датою торжества постправди, возвеличення лжеісторії, спотворення реалістичної картини минулого. І все це – в угоду торжества культу насилля, з метою виправдання агресії, загарбань, руйнувань, вбивств сотень тисяч людей. Насправді грандіозне видовище із демонстрацією військової техніки на площі китайської столиці не мало нічого спільного з тим, що відбулося 2 вересня 1945 року на борту лінкора «Міссурі», де пройшла процедура підписання Акту беззастережної капітуляції імператорської Японії. Союзники і учасники антигітлерівської коаліції восени 1945-го вважали, що надовго приборкали агресивні імперські устремління, які призвели до початку найбільшої в історії людства війни. Але 2 вересня 2025 року правителі і вожді, які зібралися у Пекіні, про антивоєнні настрої, про бажання миру, які вирували у світі 80 років тому, не згадували ЗОВСІМ. Імовірно, навпаки – у Пекіні стався такий собі шабаш агресивної воєнщини, яка ожила і набула обрисів 80-річної давності. Як завжди, мілітаристи, агресори, загарбники і нахаби спотворюють історію на очах усього людства, вважаючи, що сила, агресивність все сплище. Цілком можливо, що організатори шоу і шабашу з організацією військового параду у Пекіні розраховували на те, що про справжній стан речей у серпні та вересні 1945 року людство пам'ятає слабо, а дехто вважає, що

історію про те, як все було, можна запросто підправити, додавши своїх акцентів і свого бачення.

Інакше як сваволею над історією це й не назвеш, бо тоді, 2 вересня 1945-го року, головною персоною на лінкорі «Міссурі» був американський головнокомандувач Макартур, а поряд із ним радянський генерал-лейтенант, українець за походженням Кузьма Дерев'янка. І вже потім серед учасників підписання Акту капітуляції Японії у середовищі переможців були представники Австралії, Китаю, Нідерландів, Індії. До речі, щодо Китаю. Нинішні керманічі Китайської народної республіки, яка з'явилася на карті світу аж у 1949-му році, нітрохи не комплексують, що учасником події 2 вересня 1945 року з китайського боку був генерал (маршал) Чан Кайші, який вів непримиренну боротьбу із комуністами за право створення держави Китай, адже у ході Другої світової війни Китай був повністю (на 90%) окупований японцями. Чан Кайші у 1949-му змушений був із вірними йому військами Гоміньдану (одна із партій у Китаї) емігрувати на острів Тайвань. З тих пір Китай і Тайвань – вороги, а китайські вожді й досі не полишають мрій і сподівань на силове приєднання бунтівного острова. І

якраз нинішня ситуація у світовій геополітиці стимулює комуністичних керманічів Китаю до силового вирішення проблеми Тайваню. Ось для чого й був парад, ось для чого до Китаю наполегливо запрошували лідерів двох десятків держав світу.

Але ми про історію. Про історичну пам'ять. Про протидію фальсифікації і поширенню примітивної брехні про «справжніх переможців». Зрештою, Кузьма Дерев'янка, який не лише підписав Акт беззастережної капітуляції мілітаристської Японії, але й відвідав розбомблені американцями міста Хіросіма та Нагасакі (де отримав надпотужні дози радіоактивного випромінювання), сьогодні удостоєний звання Героя України, і особисті речі ушанованого українця перебувають в Українському музеї Другої світової війни. Хтозна скільки етнічних українців загинуло у серпні 1945 року на полях Маньчжурії, окупованій на той час японською армією, але лік точно можна вести на десятки тисяч осіб. Тому не лише США, Росія, Китай, Австралія, Нідерланди, Індія мають не тільки юридичне, але й моральне право бути у середовищі переможців Другої світової війни. У цій же когорті мають бути й українці, яких сьогодні знищують,

вбивають і намагаються змести із політичної карти світу. І Україна як держава, сини якої навіки закарбовані як учасники церемонії на лінкорі «Міссурі», має про це голосно заявляти. Україна – це нація воїнів-переможців, а не катів-поліцаїв та головорізів, як дехто ще сміє волати на весь голос. Україна у ці дні, коли людство (а не купка кровожерливих вождів) мало б відзначити перемогу добра над злом у часи Другої світової, має голосно говорити про справжню перемогу і про справжніх переможців. У мережі інтернету, де по trochu моду на новини задає ШІ (штучний інтелект), пишуть, що в Україні цей день (2 вересня) відзначається як День пам'яті та перемоги над нацизмом, вшановуючи внесок українців у перемогу над нацистською Німеччиною та згадуючи мільйони загиблих і жертв війни. Вочевидь, ШІ глибоко помиляється, бо виявляється неспроможним зробити простий висновок: Україна має куди більше право відзначати день завершення Другої світової війни, аніж, скажімо, Китай чи та ж Індія. Бо ж не китайці під час подій із 1939 по 1945 роки визволяли територію від німецького нацизму та японського мілітаризму, а якраз УКРАЇНЦІ. І той же справді славетний генерал Кузьма Дерев'янка, дивлячись із небес на сучасний світ, мав би сказати хоча б кілька слів про тих, хто воював, хто вмирав і визволяв, а ще гучніше – про тих, хто сьогодні танцює на кістках померлих і влаштовує пишні, але дуже дурнуваті паради.

Зрештою, якщо слугуватися відомим висловом про те, що немає лиха без добра, то маємо сказати, що той парад у Пекіні має неабияк струснути народи світу. Бо ж виявляється, що 80 років після Другої світової для світу не стали наукою і уроки минулого вивчені вкрай слабо. Інакше світом не заправляли б марнославні карлики, які й досі вірять у власне безсмертя, які вирішили, що вершити долі світу можна дуже просто, навіть сидючи у бункері. Парад у Пекіні – це демонстрація пихатості агресії, це символ абсолютної зневаги до правди і справедливості. Однозначно світу треба прокидатись. І він це робить. Кволо, нерішуче, але все ж таки.

Варто спробувати

Василь Дацюк,
селище Миропіль

Причини всіх світових негараздів – це ігнорування здорового глузду, невміння прогнозувати та байдуже ставлення до уже спрогнозованого.

Аби переконатися у цьому, варто лише згадати історію і сьогодення та наше ставлення до уже озвучених прогнозів.

Учені попереджують про природні катаклізми, про те, що світ стоїть на межі існування, а гомо, який насправді ніякий не сапієнс, а, імовірно, баранус, розумних висновків не робить. Чим це закінчиться, якщо негайно не змінити ставлення до проблем і здорового глузду, – зрозуміло.

Не відстає у цьому плані і бджільництво. Щорічні втрати бджіл на пасіках зростають, стійко зменшуються їхні популяції у світі, а пасічники і пані наука потрібних кроків не роблять. Наївно вважати, що бджільництво відмовиться від господарювання на тонкостінних «парниках» і повернеться до випробуваних бджолами за мільйони років осель. Тому потрібно шукати методики утримання

крилатих трудівниць, які суттєво поліпшать ситуацію

Найбільша проблема у бджільництві – це кліщ Варроа, який розкошує на бджолиному розпліді взимку, бо надворі тепло, бджоли активні, а матка відкладає яйця, створюючи ідеальні умови для збільшення чисельності кліща. Тобто чим більше розплоду, тим більше паразита. Тому потрібно зробити все, щоб матка взимку не червила. А якщо і червириме, то

щонайменше у неї потрібно обмежити цю можливість. Ідеальний засіб – забезпечити ізоляцію матки, але не у клітці розміром із сірникову коробку, а в спеціальному однощільниковому ізоляторі.

Після виконання усіх передзимових робіт, а це підгодівля, обробка від кліща та формування клубу, треба вибрати щільник, на якому корму якомога більше, відповідно, порожніх комірок якомога менше, і пересадити туди господиню. Оскільки

ізолятор має бути виготовлений із відомих решіток, бджоли будуть вільно мандрувати у клубі, а матці перейти на чарунки, що звільнилися у сусідніх щільниках, – зась.

Отож відкласти яйця вона зможе лише на своєму щільнику і чекатиме, поки розплід дозріє і звільнить комірки. А це 21–24 дні. Адже після виходу розплоду чарунки потрібно ще й очистити.

Випускати матку треба десь у першій декаді березня. Для цього, аби не розбирати ізолятор, він повинен мати з обох боків посередині по одній засувці із суцільного, без отворів, шматка матеріалу. Це потрібно для того, щоб не травмувалися бджоли, коли пасічник висуватиме вгору засувки. У такому разі для звільнення з ізоляції матки не потрібно буде розбирати гніздо і руйнувати клуб (якщо він іще не розпадеться сам). Така ізоляція матки також суттєво зменшить споживання корму бджолами. А це ще й не дасть розгулятися нозематозу.

Якби промисловість взялася за виготовлення таких ізоляторів для всіх відомих систем вуликів, а пасічники активно стали їх використовувати, ситуація у бджільництві суттєво покращилася б.

У складі «Батальйону гідних» Павло Трубій – на правому фланзі! Навіки!

Віктор Першко

У четвер, 4 вересня 2025 року, у приміщенні Національного музею космонавтики ім. С. П. Корольова відбулася цікава подія.

Близько сотні людей зібралися того дня у головному музейному залі, аби вшанувати подвиг курсантів Житомирського військового інституту, які 25 лютого 2022 року вирушили до Києва, а звідти – до села Горенка, де зайняли оборону з метою відбиття атак російських військових колон, що рухалися на Київ. Про події під Гостомелем у лютому – березні 2022 року знають сьогодні не лише в Україні, але й в усьому світі. Про бої в околицях столиці України, а саме в районі села Мошун, також багато говорилося, писалося, а оборона цього села видається як важлива сторінка зриву планів агресора швидко (за три дні чи хоча б за тиждень) захопити столицю України.

Але не менш запеклими були бої і в районі села Горенка, яке лежало на магістральній автодорозі, і якраз через цей населений пункт ворожі підрозділи декілька разів кидалися у несамовиті атаки. Артилерійський обстріл довжиною у півдобу. Потім – добу. Ніхто з росіян не вірив, що українські підрозділи зможуть витримати такі потужні вогневі враження. А Горенка стояла, і ні на мить не стихали автоматні та кулеметні черги із курсантських позицій.

Про те, як батальйон курсантів Житомирського військового інституту захищав околиці Горенки, про те, які враження залишилися у пам'яті безпосередніх учасників від пережитого і побаченого у боях із 25 лютого до середини березня 2022 року, було відзнято відеоматеріали зі спогадами курсантів, їхніх командирів включно із начальником військового інституту генерал-майором Олександром Левченком. У підсумку глядач отримав невеличку документальну стрічку із 18 відеофайлів, які включали в себе 17 інтерв'ю безпосередніх учасників подій більш як трирічної давності. Автором такого творчого проекту стала бойова медик Вікторія Зуєва, яка залучила до роботи над створенням відеофайлів невеличкий, але дієвий творчий колектив. Зокрема режисером фільму спогадів, який отримав назву «Батальйон гідних», став найавторитетніший у Житомирі режисер Житомирського музично-драматичного театру Петро Авраменко.

Тепер про хід презентації відеофільму «Батальйон гідних». До залу музею космонавтики 4 вересня прибуло чимало військовиків. В основному курсантів та випускників Житомирського військового інституту імені С. П. Корольова. У центрі уваги – півтора десятка тепер вже колишніх курсантів, які входили до складу стрілецького батальйону, що обо-

роняв село Горенку. Їхні спогади, думки та висловлювання якраз і лягли в основу створення відеофільму «Батальйон нескорених». Поряд із тодішніми курсантами – їхні командири, які разом із ними обороняли окраїни Горенки. У залі музею космонавтики і генерал-майор Олександр Левченко, який розповідав про деякі деталі формування та спорядження стрілецького батальйону із курсантів військового інституту. Так сталося, що одним із перших підрозділів, який вирушив на оборону столиці України, виявився стрілецький батальйон Житомирського військового інституту.

Минулого четверга, 4 вересня, до залу Національного музею космонавтики у Житомирі прибули батьки обох курсантів: Владислава Селютіна і Павла Трубія, які загинули у бою біля Горенки 7 березня 2022 року. Геннадій Селютін приїхав до

Житомира із Чернігова, а Людмила Ніколайченко (мама Павла Трубія) прибула на презентацію відеопроекту «Батальйон гідних» із Романова. Павло Трубій, звісно ж, не міг і ніколи не зможе нічого розповісти про те, як він і його побратими прибули до села Горенки, як готували позиції для оборони, як прийняли своє перше бойове хрещення. Від тієї драматично-тривожної весни 2022 року минуло три з половиною років, і сьогодні колишні курсанти мають куди солідніший вигляд. Більшість із них сьогодні стали досвідченими офіцерами із чималим бойовим стажем. Лише четвертокурсник Владислав Селютін, який на початку березня 2022 року отримав звістку про присвоєння йому першого офіцерського звання лейтенанта, і тепер вже вічно юний курсант-другокурсник Павло Трубій у фільмі «Батальйон

гідних» мовчали. Зі зрозумілих причин. За них говорили їхні батьки, які, звісно ж, неабияк хвилювалися. Батько Влада Селютіна так і не зміг сказати хоча б слово, оскільки хвилювання сивочолого чоловіка, що втратив єдиного сина, були непереборними. Мама Павла Трубія Людмила Петрівна змогла перебороти хвилювання і висловила щиру подяку авторам проекту «Батальйон гідних» за збереження пам'яті про її сина Павла.

Насправді про курсанта-другокурсника Павла Трубія варто було сказати набагато більше, аніж це вийшло в авторів фільму. Адже це він ледь не єдиний із колективу другокурсників наповіг на тому, аби його зарахували до складу батальйону, який формувалася із курсантів-старшокурсників. І його зарахували, оскільки Павло мав у середовищі курсантів всього військового

інституту неабиякий авторитет спортсмена і був у спілкуванні та повсякденному побуті набагато досвідченішим за своїх ровесників. Вже потім, коли передовий загін курсантського батальйону житомирців зайняв позиції біля села Горенки, Павло Трубій перебував у безпосередній близькості від позицій так званого чеченського спецназу. Він насправді мав вигляд зібраного, здатного на все воїна. І першим, хто кинувся допомагати пораненому від розриву міни начальнику курсу капітану Віталію Морозову, був він, курсант Павло Трубій. Звісно ж, досвіду участі у боях, уміння діяти у складнощах безперервного мінного обстрілу у курсантів ще не було. Інакше, можливо, й не було б таких втрат, а Павло Трубій, попри надмірну кількість поранень в обидві ноги, міг би залишитися живим. А так втрати крові в організмі Павла виявилися смертельними, а реальна і кваліфікована медична допомога виявилася трохи запізною. Він помер майже через добу після поранення на операційному столі госпітала. У складі «Батальйону гідних» Павло Трубій залишиться назавжди. Його побратими вчезли ще не раз згадуватимуть чудового, супернадійного друга, справжнього воїна-патріота, який у свої 18 років із честю виконав свій громадянський, синівський і чоловічий обов'язок. Хвала і честь нашому воїну-герою, доземний уклін його матері Людмилі Петрівні і вічна пам'ять нашому лицареві-земляку Павлу Олександровичу Трубію.

Уряд розширює програму «єВідновлення»: хто може отримати до 2 мільйонів гривень

У Кабінеті Міністрів України анонсували державну допомогу для частини внутрішньо переміщених осіб – тих, хто втратив житло на тимчасово окупованих територіях.

Які виплати обіцяють, як подати на них заявку і які труднощі з «єВідновленням» виникають в українців – з'ясував Центр громадського моніторингу та контролю.

Нові виплати

До 2 мільйонів гривень зможуть отримати від держави внутрішньо переміщені українці, які втратили житло на тимчасово окупованих територіях. Про таке розширення програми «єВідновлення»

повідомила прем'єр-міністерка України Юлія Свириденко. «На старті програма буде доступна для ВПО, які мають статус УБД та людей з інвалідністю внаслідок війни», – пояснила вона.

Запрацювати програма має за два місяці після публікації відповідної постанови. Подати заявку на таку допомогу можна буде через додаток «Дія», а згодом – скористатися послугою українці зможуть у ЦНАПах чи в нотаріусів. Перевірку обіцяють здійснювати через державні реєстри, а витратити на розгляд заяви – не більше 30 днів.

Про наявні ресурси для фінансування виплат розповів міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба. За його словами, вже зараз уряд має підтверджене фінансування в розмірі 180 мільйонів доларів від міжнародних партнерів – цього достатньо для забезпечення допомоги приблизно 3 700 родинам.

Також Кулеба повідомив про оновлення у межах програми «єВідновлення». Відтепер внутрішньо переміщені особи можуть отримати компенсацію не лише за знищене, а й за пошкоджене житло. На цей момент такі виплати вже отримали майже 7 тисяч родин.

Крім того, уряд запровадив можливість дистанційного обстеження житла – не лише на територіях активних бойових дій, а й на територіях, де такі дії потенційно можливі. «Це важливий крок, адже дає можливість людям, які не можуть фізично забезпечити доступ до своїх осель, пройти оцінку дистанційно», – заявив Олексій Кулеба.

Як працює програма

Державна програма «єВідновлення» діє вже понад два роки. Вона передбачає компенсацію українцям за житло, знищене або пошкоджене внаслідок війни.

У разі пошкодження житла власник має подати заявку через «Дію», відкрити спеціальний рахунок «єВідновлення» у банку та звернутися по виплату. Далі потрібно надати комісії органу місцевого самоврядування дозвіл на огляд оселі – це необхідно для визначення розміру компенсації. Після обстеження інформацію про пошкоджене майно вносять до Реєстру пошкодженого та зруйнованого житла, і після цього громадянин отримує кошти на картку «єВідновлення». На сайті програми опубліковано перелік магазинів і підприємств, які беруть у ній участь. Саме у них можна придбати будівельні матеріали або замовити ремонтні послуги. Завершальним етапом є звіт про витрачені кошти – подати його також можна через додаток «Дія». Максимальна сума компенсації становить 350 тисяч гривень для власників квартир та 500 тисяч гривень – для власників приватних будинків.

Компенсації за знищене житло держава надає у двох форматах. Якщо людина вирішує придбати нову оселю, їй оформлюють сертифікат на відповідну суму. Зробити це можна через додаток «Дія» або у найближчому Центрі надання адміністративних послуг. У разі, якщо громадянин обирає відновити зруйноване

житло, він отримує грошову компенсацію. Подати заявку на виплату також потрібно через «Дію». Для цього необхідно відкрити банківську картку, на яку будуть зараховані кошти.

Труднощі відновлення

Попри те, що державна програма «єВідновлення» працює вже кілька років, у значної частини українців досі виникають з нею труднощі. Про це заявила голова комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку і містобудування Олена Шуляк. Щоби визначити причини цих труднощів, влада провела опитування.

З'ясувалося, що 53% респондентів вказали на відсутність покрокового алгоритму дій. Серед найбільших перепон опитані назвали також нерозуміння того, хто має право подавати заяву; відсутність переліку необхідних документів та контактів відповідальних установ. Зокрема, урядовці повідомили, що 64% сайтів громад взагалі не містять жодної інформації щодо процедури чи умов отримання компенсації.

«Ми постійно працюємо над удосконаленням програми, запускаючи нові етапи та опції. Але, на жаль, інформаційна підтримка щодо механізму отримання компенсації все ще залишається фрагментарною. Забезпечення людей доступною та зрозумілою інформацією потребує додаткових зусиль», – зазначила Олена Шуляк.

На два фронти боротися – таки складнувати!

Віктор Єрофеев

Багато хто із вболівальників футбольного клубу «VIVAD» вже проглянув ютубівську трансляцію матчу першості України з футболу серед команд-аматорів, де зустрічались чемпіони Житомирської та Волинської областей.

Матч проходив у неділю, 7 вересня, у містечку Тростянець Волинської області. У попередньому виході нашої газети ми повідомляли про те, що «VIVAD» досить вдало стартував у черговому аматорському чемпіонаті України, здобувши дві перемоги і таким чином ставши лідером у своїй групі. Далекосяжних висновків щодо стовідсоткового результату клубу із Романова поки що робити не можна, але проти чемпіона Житомирщини відтепер буде особливе налаштування напередодні ледь не кожної гри, зробити було нескладно.

І вже 7 вересня на домашній арені ФК «Тростянець» вирішив довести на практиці, що лідерство клубу із Романова є наслідком щасливого збігу обставин. Слід віддати належне господарям стадіону, адже волинські футболісти проявили неабияку наполегливість, аби вже у першому таймі вирішити усі питання щодо здобуття трьох переможних очок у грі із лідером. Однак

футболісти із Житомирщини мали вигляд нітрохи не гірший, хоча, звісно ж, фактор свого стадіону таки кидався у вічі. Але не лише футбольне поле 7 вересня допомагало футболістам із Волині, бо на 33-й хвилині першого тайму «VIVAD» був покараний штрафним ударом із 11-метрової позначки. Суддя вгледів у діях

Дениса Гриневича порушення правил у боротьбі із нападником ФК «Тростянець», хоча як такого порушення в ігровому епізоді на лінії карного майданчика не було. Однак господарі зуміли реалізувати пенальті, і рахунок став 1:0. Перший тайм так і завершився, і під час перерви у прихильників FC «VIVAD» не

зникла надія на те, що романівчани хоча б сквитають рахунок у грі. Проте у другому таймі футболісти ФК «Тростянець» скористалися двома грубими помилками захисту нашої команди і за якихось двадцять хвилин забили ще два м'ячі у ворота Іллі Сингаївського, який того дня захищав останній рубіж романівського клубу. І лише у ситуації, коли рахунок мав трохи непристойний вигляд (3:0), футболісти FC «VIVAD» суттєво активізувалися і на 86-й хвилині забили так званий гол престижу. Матч так і завершився, і тепер романівський клуб із шістьма турнірними очками займає лише четверте місце у турнірній таблиці. Попереду із однаковим показником (7 очок) одразу три команди (Корміл, Тростянець та Агрон). Важливим для «VIVAD» стане матч на домашньому стадіоні 13 вересня 2025 року, коли до Романова приїде «Дністер» із Заліщиків (Тернопільська обл.). Зауважимо, що «Дністер» у минулому сезоні був беззаперечним лідером у групі і сьогодні ще й досі вважається фаворитом групового турніру. Поки що футболісти із Заліщиків мають скромний вигляд, але у Романові вони прагнуть вибороти хоча б одне очко у турнірний залік. Але й «VIVAD» вдома ставитиме перед собою найвищі завдання. Так що гра у Романові має бути цікавою, і подивитись буде на що.

Щодо інших футбольних подій, які проходять на Житомирщині. Про виступи «Полісся» у прем'єр-лізі України ми не говоримо, оскільки про «поліссян» і так розповідають і пишуть дуже багато. Але у першості Жито-

мирщини за минулий тиждень відбулося чимало цікавих матчів. В одному із них сталася справжня сенсація, коли ФК «Станишівка» на своєму стадіоні здолав СК «Коростень/Агро-Нива» із рахунком 2:1. Таким чином, коростенські футболісти суттєво погіршили шанси на те, щоб у першості області зразка 2025 року стати чемпіонами.

Нашим читачам буде цікаво дізнатися про одну, дуже цікаву подію, яка має відбутися якраз у день виходу нашої газети. Адже 10 вересня у Бердичеві місцевий клуб прийматиме лідера чемпіонату Житомирщини романівський FC «VIVAD». У разі перемоги романівчан питання про долю першого місця в обласному чемпіонаті практично буде вирішене, оскільки ні ФК «Бердичів», ні, тим паче, СК «Коростень» до завершення чемпіонату Житомирщини не зможуть. Отже, результат гри 10 вересня у Бердичеві стане напрочуд цікавим і може відповісти на цілу низку питань у нинішньому чемпіонаті Житомирщини.

Але що б там не було 13 вересня, у Романові – справді великий футбол. Тому – всі на стадіон!

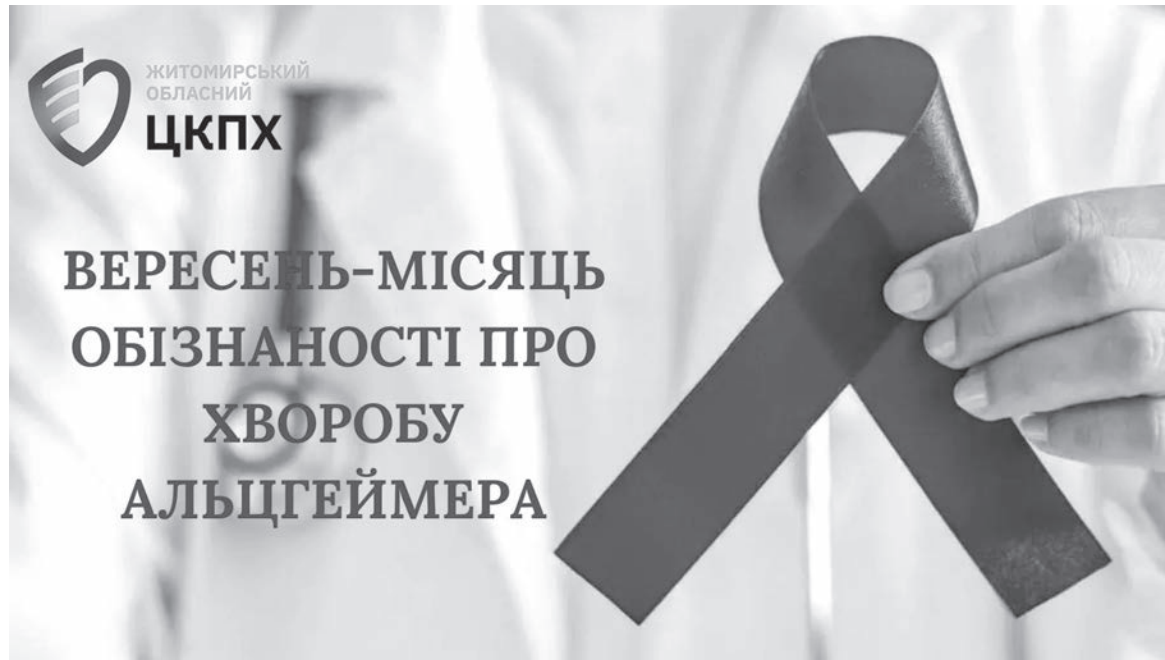
До місяця обізнаності про хворобу Альцгеймера

Хвороба Альцгеймера – це різновид первинних деменцій (недоумства) похилого віку, що характеризується поступовим, практично непомітним початком порушень, розладами пам'яті та комплексом невропатологічних симптомів. Найчастіше хвороба вражає людей старше 65 років.

Це один із найбільших жаків для людей старшого та літнього віку, коли навіть легка забудькуватість, власна або близької людини, змушує хвилюватися, адже якщо забудькуватість має серйозний вплив на повсякденне життя людини, це дійсно може бути ранньою ознакою хвороби Альцгеймера.

Незважаючи на те, що кількість наявних симптомів та сила їхніх проявів може бути різною, важливо зуміти вчасно визначити ранні ознаки хвороби Альцгеймера. До лікаря слід звернутися, якщо людина:

- часто забуває інформацію, яку щойно дізналася, втрачає з поля зору важливі дати, імена та події, знову і знову перепитує одне і те ж;
- відчуває складнощі зі складанням планів та їхнім виконанням, не може сконцентруватися на детальних завданнях, особливо якщо вони пов'язані з числами;
- почала забувати правила улюбленої гри, не може викона-

ти звичайне завдання на роботі або має складнощі з проїздом до місця, куди вона часто ходить;

- не може повністю зрозуміти те, що зараз відбувається, дезорієнтована, може загубитися або не може пригадати, як потрапила до певного місця;
- не може дібрати потрібне слово або називає речі неправильними іменами, її словниковий запас раптом збіднів;
- кладе речі у незвичні місця, наприклад у холодильник, а потім може звинуватити близьких у тому, що вони забирають речі;
- втрачає працездатність та мотивацію, дивиться телевізор та спить більше, ніж зазвичай;
- легко втрачає контроль над своїм емоційним станом, має тривожний вигляд, пригнічена або з підозрою ставиться до оточуючих.

Допомога лікаря необхідна при появі певних симптомів із перерахованого списку, адже тільки так можна оцінити фізичний та психоемоційний стан людини і за потреби вчасно почати лікування.

Окрім того, навіть якщо після консультації та обстежень буде встановлений діагноз хвороби Альцгеймера, не варто впадати у відчай, адже сучасна медицина дає можливість уповільнити прогресування захворювання. Саме тому вчасна діагностика є важливою складовою довгого та повноцінного життя.

Чи існує профілактика хвороби Альцгеймера?

ТАК, СПОВІЛЬНИТИ НАВІТЬ СЛАБКІ КОГНІТИВНІ ПОРУШЕННЯ МОЖНА ЗА ДОПОМОГОЮ:

• ФІЗИЧНИХ ВПРАВ.

Вправи на баланс та витривалість двічі на тиждень протягом 40 хвилин допомагають нейронам підтримувати їхню нейропластичність, адже фізичні вправи мають позитивний вплив на мозковий кровообіг, запобігають загибелі нейронів, які відповідають за певні види пам'яті та мозочку, який координує рух.

• МУЗИКИ.

Навіть звичайне прослуховування улюбленої музики,

спів та гра на музичних інструментах довели свою ефективність у зниженні темпів прогресування деменції, оскільки музика активує ділянки мозку, які відповідають за мовлення, пам'ять і рух.

• ТУРБОТИ ПРО СЛУХ.

Якщо у людини є проблеми зі слухом, це може бути передвісником розвитку деменції. Тому при погіршенні слуху необхідно звернутися до лікаря, який може призначити слуховий апарат.

• РОЗГАДУВАННЯ КРОСВОРДІВ ТА РОЗУМОВОЇ РОБОТИ.

Постійна розумова робота і високий рівень освіти створюють резерв, який дозволяє сповільнити клінічні прояви органічного ураження головного мозку.

• ЗБАЛАНСОВАНОГО ХАРЧУВАННЯ.

Правильне харчування відіграє важливу роль у попередженні багатьох пов'язаних з віком захворювань.

Безумовно, хвороба Альцгеймера – складне захворювання, у якого є багато невідомих.

Проте відомо, що вчасна діагностика і сучасне лікування здатні допомогти зупинити прогресування хвороби та покращити якість життя людини.

Початок сезону кашлюку

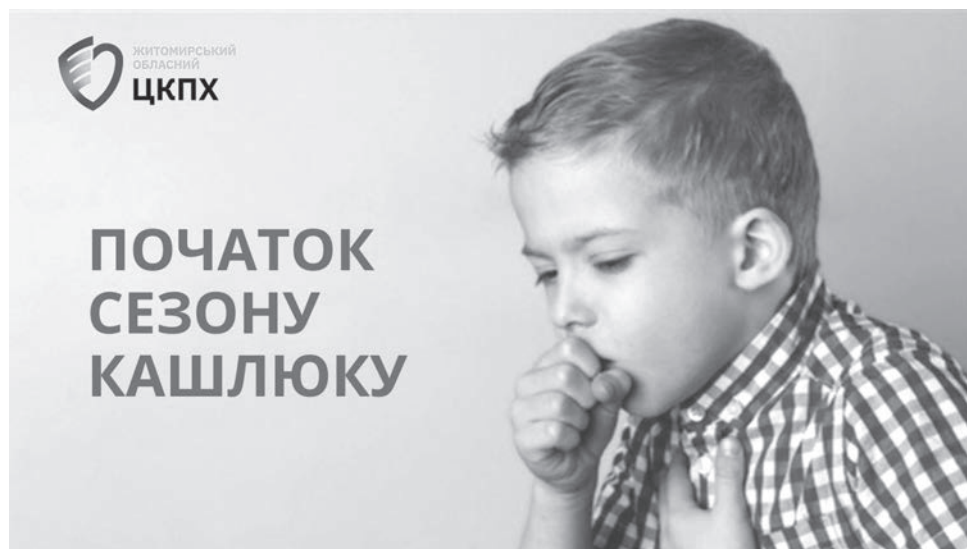
На кашлюк можна захворіти в будь-яку пору року, але кількість випадків може збільшуватись в певні періоди.

Зазвичай кашлюк може активізуватися в осінньо-зимовий період, коли люди проводять більше часу в приміщеннях, що сприяє поширенню інфекції.

Багато хто думає, що кашлюк буває тільки у дітей. Але це міф. Захворіти може людина будь-якого віку – навіть у 50 чи 60 років. В Україні та Європі все більше випадків кашлюку фіксують саме серед дорослих. Найчастіше він поширюється восени та взимку, коли ми більше часу проводимо в закритих приміщеннях.

Кашлюк – це гостра інфекція дихальних шляхів, що передається повітряно-крапельним шляхом (кашель, чхання, розмова). Початок нагадує застуду: нежить, температура, слабкість, легке покашлювання. Але згодом з'являється виснажливий сухий кашель, який може тривати до 8 тижнів і супроводжуватись апное (короткочасною зупинкою дихання).

Ускладнення кашлюку – пневмонія, ураження мозку, а для немовлят ця хвороба може бути смертельно небезпечною.

Як запобігти кашлюку

Вакцинація – головний і найефективніший спосіб захисту. В Україні безоплатно вакцинують дітей у 2, 4, 6 і 18 місяців. У світі щеплення роблять також підліткам, дорослим і вагітним, адже він зберігається лише 5–8 років. На жаль, вакцинація дорослих поки не фінансується державою, але є комерційні вакцини.

Чисте повітря. Часто провітрюйте приміщення, особливо у холодний сезон, коли більшість часу ми проводимо в закритих кімнатах. Свіже повітря зменшує концентрацію збудників у середовищі.

Гігієна рук. Регулярне миття рук із милом або використання антисептиків допомагає запобігти поширенню інфек-

цій. Не торкайтесь обличчя немитими руками.

Культура кашлю та чхання. Прикривайте рот і ніс серветкою або згином ліктя, якщо кашляєте чи чхаєте. Використані серветки одразу утилізуйте.

Уникання тісних контактів. Якщо поруч є людина з сильним кашлем, краще обмежити контакт або користуватися маскою. Це особливо важливо для вагітних і сімей із маленькими дітьми.

Не займайтесь самолікуванням. Кашлюк складно розпізнати на перших етапах, тому важливо звернутися до лікаря при затяжному кашлі. Лікування спеціальними препаратами буде дієвим лише у перші тижні хвороби.

Якщо ви маєте хронічні захворювання, плануєте вагітність або контактуєте з маленькими дітьми – обговоріть із сімейним лікарем можливість щеплення.

Джерело: ДУ «Житомирський ОЦКПХ МОЗ України»

Гороскоп на тиждень 10 вересня - 16 вересня

ОВЕН

Тиждень може здатися менш енергійним, ніж зазвичай. Іноді варто зменшити темп і зосередитися на поточних завданнях.

ТЕЛЕЦЬ

Основні події тижня для багатьох Тельців будуть пов'язані з особистою і сімейною сферами. Можлива раптова симпатія до колеги.

БЛИЗНЮКИ

Можливі труднощі в робочих питаннях, але загалом ділова динаміка позитивна. Самотнім варто чекати на нові знайомства.

РАК

Тим, хто працює за наймом, зірки радять бути особливо акуратними у стосунках із колегами. Фінансова стабільність під питанням.

ЛЕВ

Тиждень обіцяє бути динамічним і насиченим. Ви впливаєте на перебіг подій і оточення, залишаючись у центрі всіх ключових процесів.

ДІВА

Із грошима ситуація стабільна – регулярні надходження зберігаються. Особливо важливо проявляти такт у стосунках.

ТЕРЕЗИ

Врівноваженість і дипломатія – ваші найкращі союзники цього місяця. Уникайте різких слів і не піддавайтеся на провокації.

СКОРПІОН

Енергії може бути менше, ніж зазвичай, але цього достатньо для розв'язання всіх завдань. Варто бути обережнішим у поїздках.

СТРІЛЕЦЬ

Продуктивний час для професійних успіхів. Це період високої активності, коли багато чого можна реалізувати.

КОЗОРИГ

Партнерські стосунки часом будуть непростими. Нині чудовий час, щоб закрити старі хвости й навести лад у справах.

ВОДОЛІЙ

Увесь тиждень будете особливо уважними на роботі. Стосунки з партнером не завжди будуть гладкими.

РИБИ

Кохана людина може виявити надмірну наполегливість або навіть агресію. Однак сварки, найімовірніше, змінюватимуться примиреннями.

Джерело: TCH

Смачного!

Салат «Десять овочів»

Інгредієнти: 10 баклажанів, 10 солодких перців, 10 цибулин, 10 зубчиків часнику, 2 ст. л. солі, 3 ст. л. цукру, 200 мл олії, 100 мл оцту столового 9 %.

• Овочі помийте та почистьте. Солодкий перець наріжте великими часточками, цибулини розріжте на 4 частини, баклажани – навпіл, а потім кожну половину ще на 4 частини. Зубчики часнику наріжте слайсами.

• Викладіть всі нарізані овочі у велику каструлю, додайте до них 2 ст. л. солі, 3 ст. л. цукру та 200 мл олії, перемішайте.

• Доведіть масу до кипіння та варіть 1 годину, періодично помішуючи. Коли овочі трохи проваряться (приблизно через 20 хв), накрийте їх кришкою.

• За 5 хв до закінчення приготування закуски додайте до овочів 100 мл оцту та перемішайте інгредієнти.

• Викладіть консервацію у стерилізовані банки та закрийте стерилізованими кришками.

Варення з кизилу

Інгредієнти на банку 0,5 л: 600 г кизилу, 400 г цукру, 10 г ванільного цукру (опціонально).

• Промийте 600 г кизилу. Помістіть його у каструлю та залийте водою, щоб вона повністю покрила ягоду. Варіть 40 хвилин.

• Злийте кизил через сито, але воду, в якій варилась ягода, не виливайте. Окремо перетріть через сито кизил, позбувшись таким чином кісточок.

• Пюре з кизилу змішайте з відваром, додайте 400 г цукру. Поставте на повільний вогонь та варіть до загустіння, періодично помішуючи та знімаючи піну.

• В кінці за бажанням додайте 10 г ванільного цукру. Перемішайте, перелийте в півлітрову стерилізовану банку та закрийте стерилізованою кришкою.

• Охолодіть варення при кімнатній температурі. Далі зберігайте у темному та прохолодному місці. Нехай смакує!

Джерело: klopotenko.com

Куточок ГОРОДНИКА

Поширені помилки при вирощуванні смородини та агрусу, які знищують урожай

Помилки садівників, через які ягоди стають дрібними, кислими і кущі гинуть.

Садівники стикаються з різними проблемами при вирощуванні агрусу та смородини: ягоди дрібні та кислі, листя жовтіє, кущі не хочуть рости. Всі ці перешкоди зазвичай виникають через помилки, які допускають самі дачники на певних етапах вирощування смородини та агрусу.

Затіннення

Рослини смородини та агрусу спокійно переносять легке затіннення, особливо у другій половині дня в регіонах з жарким літом, що може навіть захистити їх від сонячних опіків. Проте для оптимального розвитку та щедрого врожаю їм все ж таки потрібно мінімум 6-8 годин прямого сонячного світла на день.

Саме в умовах достатнього освітлення інтенсивно відбувається фотосинтез, що є запорукою накопичення цукрів у ягодах, роблячи їх більшими, солодшими та ароматнішими, а кущі – міцнішими та стійкішими до хвороб. Недостатнє освітлення призводить до видовження пагонів, зменшення кількості квіткових бруньок і значного зниження урожайності.

Загущення

Агрус і смородина дуже чутливі до загущення кущів, яке виникає, коли господарі забувають регулярно проводити обрізку. Велика кількість молодих пагонів та старих гілок створює щільний внутрішній простір, що сприяє накопиченню вологи після дощів або роси, створюючи ідеальні умови для розвитку грибкових захворювань, таких як борошниста роса (особливо для агрусу) та антракноз (для смородини). Ці патогени процвітають у вологому, погано провітрюваному середовищі. Крім того, за відсутності нормальної циркуляції повітря та світла всередині куща старіші, менш продуктивні гілки продовжують споживати поживні речовини, які могли б бути направлені на формування більших та якісніших ягід на молодих, здорових пагонах. Для смородини найбільш продуктивними вважаються пагони віком 2-3 роки, а для агрусу – до 4-5 років, після чого їхнє плодоношення знижується.

Пересушування

Смородина та агрус, маючи досить поверхневу кореневу систему, надзвичайно чутливі до нестачі вологи, і рослини страждають навіть від короткочасного пересушування ґрунту. Не можна допускати, щоб ґрунт навколо кущів повністю пересохав, особливо в критичні фази розвитку. Найбільш інтенсивний полив необхідний під час інтенсивного росту пагонів (травень – червень), формування та наливання ягід (червень – липень), а також після збору врожаю, коли закладаються квіткові бруньки на наступний рік. Для нормального функціонування кущам потрібно в середньому 20-30 літрів води на квадратний метр раз на 7-10 днів у суху погоду. Інакше пожовтіння листя не уникнути – це захисна реакція рослини на стрес, що сигналізує про порушення водного балансу та утруднення засвоєння поживних речовин. Якщо пересушування допущено напередодні плодоношення або під час нього, гарантовано буде поганий урожай, оскільки брак води безпосередньо впливає на розмір ягід (зменшення клітинного тургору) та їхні смакові якості (зниження накопичення цукрів).

Перегрів або промерзання

Від різких коливань температури – як від літнього перегріву кореневої системи, так і від зимового промерзання ґрунту – агрус і смородину ефективно захистити мульчування. Цей захисний шар навколо основи кущів діє як своєрідний щит, стабілізуючи температуру ґрунту. Влітку він запобігає надмірному нагріванню ґрунту, захищаючи поверхневі корені від стресу, а взимку – зменшує глибину промерзання, що особливо важливо для молодих рослин та в безсніжні зими. Таким чином, середнє значення температури в кореневій зоні буде перебувати в межах комфортної температури для розвитку рослин. Крім температурної стабілізації, мульча сприяє збереженню вологи в ґрунті, пригнічує ріст бур'янів та, розкладаючись, збагачує ґрунт органічними речовинами, покращуючи його структуру та родючість. Для мульчування підійдуть такі органічні матеріали, як тирса, деревна стружка, подрібнена кора, солома або компост.

Джерело: UkrMedia

10 вересня середа	11 вересня четвер	12 вересня п'ятниця	13 вересня субота	14 вересня неділя	15 вересня понеділок	16 вересня вівторок
+ 14° + 25°	+ 16° + 27°	+ 17° + 20°	+ 15° + 27°	+ 15° + 24°	+ 14° + 24°	+ 12° + 24°
746 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ	747 ТИСК, ММ	748 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	747 ТИСК, ММ

Цікаві факти про материки

• На материки і острови припадає лише 29,1% площі земної поверхні. Весь інший простір планети зайнято водою.

• Материки досі вивчені не до кінця. Невивчені райони є на кожному з континентів, незважаючи на розвиток науки і техніки. Наприклад, пустелі в серці Австралії, азійські гірські райони або непролазні джунглі Південної Америки.

• Всі материки нашої планети колись відокремилися від стародавнього континенту, який розколовся під впливом тектонічних сил.

• Всі материки, як і раніше, є частиною земної кори, і їхній рух не припиняється ні на секунду. Просто це непомітно протягом життя одного покоління.

• Площа всіх материків – 139 мільйонів квадратних кілометрів.

• Суперечки про те, чи вважати Австралію островом або континентом, велися дуже довго. У підсумку її все-таки визнали материком.

• Євразія – найбільш густонаселений материк. Тут проживає близько 70% населення всієї нашої планети, і тут же розташовані найбільш населені країни світу – Індія і Китай (по 1,4 мільярда чоловік).

• В Євразії розташована країна з найменшою щільністю населення – Монголія. В середньому на одному квадратному кілометрі тут живе менше двох осіб.

• Також в Євразії розташоване найглибше озеро світу – Байкал. Його максимальна глибина – 1642 метри. Тут міститься майже одна п'ята світових запасів прісної води. У Байкал впадає 336 річок і струмків, а випливає тільки одна річка – Ангара.

• Найнижче місце щодо рівня моря – Мертве море (нижче 430 метрів від рівня моря). Мертве море – найсолоніша водойма, близько третини від обсягу води займає сіль.

• Найбільша кількість вулканів – на Камчатці, тут з більш ніж трьохсот вулканів 36 є діючими. Тут же відбувається 90% від усіх землетрусів світу.

• Африка – найменш економічно розвинений континент. Всі африканські держави, разом узяті, сумарно виробляють лише близько 3% світового ВВП.

• В Африці живуть найвищі люди на планеті. У племені тутсі середня висота чоловіків 193 сантиметри, жінок – 175 сантиметрів. У цьому племені двометрові люди – не рідкість. Поруч з тутсі проживають інші племена, представники яких відрізняються високим зростом, – дінка, самбуру, масаї, луо.

• Найнижчі люди на Землі теж проживають в Африці. Це африканське плем'я пігмеї, їх ще називають негрілі. У перекладі з грецької мови назва цих людей означає «люди завбільшки з кулак». Вони згадуються в давньоєгипетських і давньогрецьких джерелах. Дорослі

чоловіки мають зріст від 124 до 150 сантиметрів. Незважаючи на маленький зріст, це небезпечні воїни, вони часто полюють за допомогою лука і отруєних стріл.

• У Північній Америці найдовша берегова лінія, яка становить 75 тисяч кілометрів.

• У Північній Америці вирощується близько половини кукурудзи світу.

• Найбільше гірських кряжів розташовано в Євразії. Слідом йде Південна Америка.

• На південь від басейну Амазонки і на схід від Анд розташоване найбільше болото в світі – Пантанал. Його площа – до 200 тисяч квадратних кілометрів. Всього тут живе понад 300 видів риб. Місцеві крокодили – каймани – можуть досягати в довжину 5 метрів. У Пантаналі живе до 35 мільйонів кайманів.

• Найвисокогірніше озеро – Тітікака. Воно розташоване на висоті 3800 метрів над рівнем моря. Площа – понад 8 квадратних кілометрів, максимальна глибина – 100 метрів, по озеру ходять великі кораблі. Озеро прісне, солоність води всього один відсоток. У водоймі водяться безхребетні риби і акули.

• У льодах Антарктиди міститься дві третини прісної води планети.

• На Антарктиді припадає 90 відсотків усього льоду на нашій планеті.

Джерело: t.sikavi-fakty.com.ua

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ
постійно проводить індивідуальне навчання
та підвищення кваліфікації
ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ НА НАВЧАННЯ.

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні та каналізаційні, дашки до них

БУДМАТЕРІАЛИ
м. Чуднів

- ДОШКА ПОЛОВА
- ВАГОНКА
- РЕЙКА МОНТАЖНА
- БРҮС

097 745 54 59
098 410 70 17

ВТРАЧЕНО СВІДОЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ № 105 У БУДИНКУ № 10 ПО ВУЛ. КИБАЛЬЧИЧА В М. ЖИТОМИРІ, № 44373 ВІД 9 ЛИПНЯ 2003 РОКУ, ВИДАНЕ НА ІМ'Я ЗАХАРЧЕНКО НІНИ ПАВЛІВНИ ТА ЗАХАРЧЕНКА ВОЛОДИМИРА МЕФОДІЙОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ ДИТИНИ З БАГАТОДІТНОЇ СІМ'Ї, ВИДАНЕ НА ІМ'Я ЧЕРНЯВСЬКОГО МИКОЛИ МИКОЛАЙОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНО СВІДОЦТВО ПРО ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ № 57 У БУДИНКУ № 40А ПО ВУЛ. МОСКОВСЬКА В М. ЖИТОМИРІ, № 37106 ВІД 27 ЖОВТНЯ 2000 РОКУ, ВИДАНЕ НА ІМ'Я БАРДУНОВА ІВАНА МИХАЙЛОВИЧА, БАРДУНОВОЇ ГАЛИНИ ПЕТРІВНИ, БАРДУНОВА ОЛЕКСАНДРА ІВАНОВИЧА. СВІДОЦТВО ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ
067 412-89-81

АРМІЯ ПОТРЕБУЄ ТЕБЕ!

Тисвіч підписують контракт, тому що Збройні Сили України – це середовище для найсміливіших та найпатріотичніших!

Житомирський районний ТЦК та СП запрошує на службу за контрактом

Для проходження військової служби за контрактом в ЗСУ звертайся до Житомирського районного ТЦК та СП за адресою: м. Житомир, вул. Тараса Бульби-Боровця, 21, тел.: 093 868 52 30.

(0 800 213 103
телефонуйте до контакт-центру системи з надання безоплатної правової допомоги

ПРАВОВА ДОПОМОГА ПОРУЧ

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ
НАС ЧИТАЮТЬ 10 000 РОМАНІВЧАН

ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ ОГЛОШЕНЬ:

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: 067-412-89-81